

Høringsnotat om forslag til endringer i diverse instrumentspesifikke forskrifter

1 Innledning

Justervesenet sender med dette forslag om endringer i diverse instrumentspesifikke forskrifter på høring. Endringene fastsettes av Justervesenet med hjemmel i lov 26. januar 2007 nr. 4 om målenheter, måling og normaltids § 15 andre ledd.

Det foreslås å gjøre endringer i følgende forskrifter:

- Forskrift om krav til ikke-automatiske vekter
- Forskrift om krav til automatiske diskontinuerlige summeringsvekter (summerende beholdervekter)
- Forskrift om krav til automatiske jernbanevekter
- Forskrift om krav til instrumenter for automatisk veiing av enkeltmengder (catchvekter)
- Forskrift om krav til transportbåndvekter
- Forskrift om krav til automatiske gravimetrisk fyllmaskiner
- Forskrift om krav til målesystem for kontinuerlig og dynamisk måling av andre væsker enn vann

I disse forskriftene foreslår Justervesenet å forskriftsregulere krav til rutiner for fratrekking av tara ved veiing. I tillegg foreslås det å oppheve overgangsbestemmelser som ikke lenger er aktuelle.

En klargjøring av krav om rutiner for fratrekking av tara medfører at forskrift om krav til opphenganordninger (slaktekroker) blir overflødig. Det foreslås derfor å oppheve:

- Forskrift om krav til opphenganordninger (slaktekroker)

2 Behovet for endringer

2.1 Presisering av rutiner for fratrekking av tara

Tara forstås her som vekten av emballasje eller annet som veies sammen med en vare når den selges. Matvarer kan ha mange typer emballasje, som glass, hermetikk, esker og poser. Videre kan tara være vekten av paller, kasser, opphenganordninger etc. Begrepet tara benyttes ikke som synonym for noen type emballasje, bare som et uttrykk for vekten av den.

Lov om målenheter, måling og normaltids § 15 fastsetter at i de tilfellene hvor det stilles krav til målinger og måleresultater, skal det være samsvar mellom det reelle måleresultatet og det måleresultatet som angis. Etter Justervesenets tolkning følger det av bestemmelsen at vekten av emballasjen skal trekkes fra ved veiing av en vare. Ved tilsyn ser vi imidlertid at dette ikke alltid overholdes i praksis, og vi mener det vil være en fordel at regelverket presiseres på dette punktet. Spesielt for forbrukerne er det en fordel at regelverket blir mer tydelig og forutsigbart.

2.2 Forskrift om krav til opphenganordninger (slaktekroker) oppheves

Slaktekroker er krokene skrottene henges opp i etter slakt for å kunne veies. Skrott og krok veies sammen, hvor vekten av kroken er tara. Med nye krav til rutiner for fratrekk av tara, er det klart at vekten av slaktekrokene ikke skal regnes med ved veiing av slakt. Nøyaktigheten i veiing av slakt reguleres i den instrumentspesifikke forskriften for den vekttypen som brukes i det aktuelle tilfelle.

Forskrift om krav til opphenganordninger regulerer maksimalt tillatte avvik for vekten av slaktekrokene og krav om førstegangsgodkjenning av disse, jf. henholdsvis § 2 og § 3 i forskriften. Forskriften har vært lite anvendt, og det anses ikke å være behov for denne type regulering.

2.3 Bestemmelser om overgangsordning for førstegangsgodkjenning av måleinstrumenter oppheves

Forskrift om målenheter og måling trådte i kraft 01.01.08 og inneholder blant annet bestemmelser om krav til måleredskaper ved salg. Før forskrift om målenheter og måling trådte i kraft var det fastsatt krav til måleinstrumenter ved salg i forskrift om justering. Det fremgikk av denne at kravene til måleinstrumenter ved salg ble fastsatt i såkalte justerbestemmelser, som var en nasjonal samsvarsvurdering som bare gjaldt i Norge. For enkelte eldre måleinstrumenter var kravene gitt i såkalte tekniske instruksjoner som var videreført fra tidligere regelverk. Etter at MID (Measuring Instruments Directive) ble innført i Norge i 2008, er det for måleredskapene som omfattes av direktivet, påkrevd å ha en samsvarsvurdering som gjelder i hele EØS.

Forskrift om justering ble opphevet 01.01.08, men for noen måleinstrumenter innførte man en overgangsordning. Dette innebar at måleinstrumentene kunne førstegangsgodkjennes i henhold til justerbestemmelsen frem til gitte tidspunkter. Siste overgangsordning gjaldt frem til og med 2011, og ordningen er derfor ikke lenger aktuell.

Det bemerkes at kravene i justerbestemmelsene og tekniske instruksjoner fortsatt legges til grunn ved tilsyn av enkelte måleinstrumenter. Dette gjelder måleinstrumenter som ble førstegangsgodkjent i henhold til justerbestemmelsene eller tekniske instruksjoner, og som fortsatt er i bruk. Selv om MID ble innført i 2008, med andre krav til godkjenning av nye måleinstrumenter, skulle gamle måleinstrumenter fortsatt kunne brukes, jf. forskrift om målenheter og måling § 8-1. Dette er fortsatt praksis, og endres ikke med de foreslåtte forskriftsendringene.

3 De foreslåtte endringene

3.1 Presisering av rutiner for fratrekk av tara

Krav til rutiner for fratrekk av tara innebærer at man må kjenne til vekten av emballasjen og hvordan veieresultatet for selve produktet kommer frem. Presiseringen utgjør ingen materiell endring av de eksisterende reglene, men har til hensikt å klargjøre reglene. Ansvar for at riktig taraverdi trekkes fra, påligger bruker av vektene.

Problemstillingen gjelder bare vekter, og endringene foreslås derfor kun i følgende forskrifter:

- forskrift om krav til ikke-automatiske vekter
- forskrift om krav til automatiske diskontinuerlige summeringsvekter (summerende beholdervekter)
- forskrift om krav til automatiske jernbanevekter
- forskrift om krav til instrumenter for automatisk veiing av enkeltmengder (catchvekter)

- forskrift om krav til transportbåndvekter

Justervesenet bemerker at rutine for fratrekk for tara er regulert i forskrift om krav til ikke-automatiske vekter i § 10, som sier at all last er nettolast, uten hensyn til verdien av den tara som benyttes. Dette inngår imidlertid i kapittel 2 om tekniske krav, og det er behov for en tilsvarende bestemmelse som gjelder ved bruk.

3.2 Forskrift om krav til opphenganordninger (slaktekroker) oppheves

Forskriften foreslås opphevet i sin helhet. Det stilles dermed ikke lenger krav til slaktekrokene, men i tråd med punkt 3.1 vil det måtte gjøres fratrekk for tara ved veiing.

3.3 Bestemmelser om overgangsordning for førstegangsgodkjenning av måleinstrumenter oppheves

Overgangsbestemmelsene for førstegangsgodkjenning i henhold til justerbestemmelsene er regulert i § 4 andre ledd i følgende forskrifter:

- forskrift om krav til transportbåndvekter,
- forskrift om krav til instrumenter for automatisk veiing av enkeltmengder (catchvekter),
- forskrift om krav til automatiske gravimetrisk fyllemaskiner og
- forskrift om krav til målesystem for kontinuerlig og dynamisk måling av andre væsker enn vann.

Opphevelsen av bestemmelsene medfører ingen reelle endringer, ettersom fristen for å førstegangsgodkjenne er gått ut. Paragraf 4 andre ledd i disse forskriftene foreslås derfor opphevet.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

De foreslåtte endringene vil ikke få økonomiske konsekvenser av betydning. Det at brukere av de aktuelle vektene skal ta hensyn til tara, innebærer ingen økt økonomisk belastning, da forskriftsendringen er en presisering av gjeldende rettsregler og ingen reell endring av praksis.

Med hensyn til overgangsordningen så gjelder denne ikke lenger, og opphevingen av de aktuelle bestemmelsene er kun en opprydding i regelverket.

Heller ikke opphevingen av forskrift om opphenganordninger får økonomiske eller administrative konsekvenser. Forskriften har hatt liten praktisk betydning. Opphevingen innebærer også her en opprydding i regelverket, uten behov for ytterligere tiltak eller endringer.